

گره‌گشایی از بازار ورق فولادی

مدتی است ورق‌های فولادی در کش و قوس میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان روزهای پرتلاشی را می‌گذراند. تولیدکنندگان می‌گویند هر چه در توان داشته‌اند برای تولید بیشتر به کار گرفته‌اند. مصرف‌کنندگان نیز نظام توزیع کالاها را مقصر اصلی میدانند که آنها را مجبور می‌کند به بازاری روی بیابورند که سکان آن در دست دلان و واسطه‌هاست. واقعیت آن است که سیستم نظارتی و مکانیسمی که برای توزیع ورق‌های فولادی طراحی شده کارایی لازم را ندارد و سیستم‌هایی موازی پیش روی خریداران قرار داده تا کالا را با در دست و قیمت بیشتر خریداری کنند. اینجاست که نه تولیدکننده از آنچه از جیب مصرف‌کننده نهایی و واقعی خارج میشود منتفع میگردد و نه مصرف‌کننده کالای خود را به بهای واقعی دریافت میکند. این رویه مدت‌هاست که پایرجاست و مشکلات همچنان وجود دارد. طهمورت جوانبخت، معاون فروش و بازاریابی شرکت فولاد مبارک که با تأکید بر اینکه تولیدکنندگان فولاد به فروش محصولات خود کاملاً پایبند بوده‌اند و به تعهدات خود عمل می‌کنند، بر این باور است که کنترل دستوری قیمت فولاد سبب اختلاف قیمت ورق در بازار شده است؛ بنابراین دولت باید مکانیسم‌هایی را به کار گیرد که توزیع ورق به صورت کاملاً نظارت‌شده و بدون دخالت‌های دستوری دولت به شیوه عرضه و تقاضا پیش رود.

واقعیت آن است که در سال ۹۸ مصرف‌ظاهری اسلب در کشور حدود ۸ میلیون تن بوده که تقریباً همین مقدار نیز به بازار داخل عرضه شده است. البته لازم است جهت تأمین هر چه بیشتر اسلب مورد نیاز بازار داخلی، اهتمام بیشتری صورت گیرد و تولیدکنندگانی که توان اسلب، بلوم و بیلت تولید می‌کنند، تمرکز اصلی خود را بر تأمین حداکثری اسلب مورد نیاز بازار داخلی قرار دهند. همچنین باید به این نکته توجه داشت که اسلب تحویل‌شده به نوردکاران کشور برای تولید محصولات پایین‌دستی فولادی، نظیر محصولات گرم، سرد و پوشش‌دار است و بر این اساس، اگر دیگر شرکت‌های نوردکار، محصولات تولیدی خود را مانند شرکت فولاد مبارک به صورت منظم و مداوم در بورس عرضه کنند، تقاضای بازار فروکش می‌کند و بین عرضه و تقاضا تعادل ایجاد می‌شود.

قیمت در فرایند شفاف عرضه و تقاضا در بورس کالاست. البته باید به این نکته هم توجه داشت که نوسانات قیمت ارز و انتظار افزایش قیمت ورق‌های فولادی در بین مشتریان نیز بی‌تأثیر نبوده و اوضاع به نحوی پیش رفته که موجب افزایش تقاضا و انباشت ورق در شرکت‌های خریدار به دلیل ترس از افزایش قیمت بیشتر و نیز سفته‌بازی و سودجویی دلان به دلیل ناتوانی شرکت‌های تولیدکننده واقعی از خرید شود. در این میان، اصرار بیش از حد بر کنترل قیمت در بورس کالا نیز دقیقاً سبب ورود دلان به چرخه خرید محصول شده است. با انجام عملیات سفته‌بازانه، اقلام لازم به دست تولیدکننده واقعی که به نوعی مصرف‌کننده واقعی محصولات فولادی است، نمی‌رسد؛ چرا که دلان این فرصت را از صنایع پایین‌دستی به عنوان مصرف‌کننده واقعی می‌گیرند. بنابراین باید تأکید کرد که لازم است همانند سال‌های گذشته، عرضه اختصاصی هر چه بیشتر برای شرکت‌هایی همچون فولاد مبارک فعال گردد تا نیاز تولیدکنندگان واقعی بر اساس شناخت و تجربه ۲۵ ساله این شرکت تأمین گردد و ضرورتی برای مراجعه مشتریان به بازار و ایستادن در صف انبوه دلان نباشد و سفته‌بازی نیز کاهش یابد.

بهر حال دولت هم می‌خواهد نقش خود را به عنوان سیاست‌گذار و مداخله‌گر به منظور تنظیم بازار ایفا کند و بنابراین درست یا غلط، دست به اقداماتی می‌زند. آیا در حوزه محصولات فولادی تخت، واقعا کمبود تولید وجود دارد یا مکانیسم‌های عرضه به خوبی کار نمی‌کنند؟

واقعیت آن است که در سال ۹۸ مصرف‌ظاهری اسلب در کشور حدود ۸ میلیون تن بوده که تقریباً همین مقدار نیز به بازار داخل عرضه شده است. البته لازم است جهت تأمین هر چه بیشتر اسلب مورد نیاز بازار داخلی، اهتمام بیشتری صورت گیرد و تولیدکنندگانی که توان اسلب، بلوم و بیلت تولید می‌کنند، تمرکز اصلی خود را بر تأمین حداکثری اسلب مورد نیاز بازار داخلی قرار دهند. همچنین باید به این نکته توجه داشت که اسلب تحویل‌شده به نوردکاران کشور برای تولید محصولات پایین‌دستی فولادی، نظیر محصولات گرم، سرد و پوشش‌دار است و بر این اساس، اگر دیگر شرکت‌های نوردکار، محصولات تولیدی خود را مانند شرکت فولاد مبارک به صورت منظم و مداوم در بورس عرضه کنند، تقاضای بازار فروکش می‌کند و بین عرضه و تقاضا تعادل ایجاد می‌شود.

برای این مهم ضروری است چند اقدام اساسی صورت گیرد: اولاً نوردکاران باید زمینه افزایش بهره‌وری خطوط تولیدی خود را فراهم سازند؛ ثانیاً قرار تعهد تولید برای آن‌ها از سوی دولت و سیاست‌گذار صادر گردد. البته این دو اقدام به تنهایی کافی نیست؛ بلکه نکته سومی که باید مورد توجه قرار گیرد آن است که قیمت پایه برای نوردکاران باید بر اساس میانگین کشف‌شده قیمت‌های قبلی باشد.

شائبه‌ای از سوی مصرف‌کنندگان ورق‌های فولادی مطرح می‌شود و آن اینکه خود تولیدکنندگان شرایط را به گونه‌ای پیش می‌برند که وضعیت بازار این طور باشد. با توجه به این توضیحات، آیا باز هم شما معتقدید تولیدکنندگان از عرضه به موقع و مکفی ورق سر باز می‌زنند یا این کار اصولاً صرفه‌ای برای تولیدکنندگان ورق ندارد؟ همان‌طور که مستحضرد از ابتدای راه‌اندازی بورس کالا در کشور، شرکت فولاد مبارک همواره به صورت پیوسته و منظم، تنها شرکت عرضه‌کننده ورق‌های فولادی بوده است؛ در حالی که دیگر تولیدکنندگان ورق، تاکنون هیچ‌گونه عرضه‌ای در بورس کالا نداشته‌اند و پیگیری نهادهای نظارتی نیز منجر به عرضه آن‌ها نشده است. بر این اساس، مقتضی است تدابیر لازم و مؤثری در این خصوص اتخاذ گردد و نظارت دستگاه‌های نظارتی بر عملکرد این شرکت‌ها بیشتر شود. مابین نکتته را قبول داریم که باید همه تولیدکنندگان دست به دست هم دهند و نیاز داخلی و صنایع پایین‌دستی را با قیمت مناسب و در شرایط خوب تأمین کنند، اما فولاد مبارک در این مسیر از هیچ کوششی دریغ نکرده است.

بهر حال دغدغه تأمین پایدار مواد اولیه صنایع پایین‌دستی در حوزه فولاد همواره وجود داشته است. چگونه می‌توان این دغدغه را بر طرف کرد؟ همان‌طور که دانید تأمین مواد اولیه برای هر تولیدکننده‌ای چالش‌ها و دغدغه‌هایی ایجاد می‌کند که بر هیچ‌کس پوشیده نیست؛ ولی در حوزه محصولات فولادی جهت اطمینان خاطر تولیدکنندگان از تأمین پایدار مواد اولیه، نیاز است قراردادهای بلندمدتی منعقد شود و این مهم از طریق ترکیبی از عرضه عمومی و اختصاصی در بورس کالا قابلیت تحقق دارد.

شما چه بر نامه‌هایی برای تأمین ورق مورد نیاز صنایعی مانند خودروسازی، قطعه‌سازان و لوازم خانگی دارید؟ تقاضای ماهانه کلاف و ورق سرد ۸۸ هزار تن بوده که ۶۵ هزار تن از آن مربوط به تقاضای صنایع استراتژیک خودروسازی، قطعه‌سازی و لوازم خانگی است و تأمین نیاز این صنایع فقط با عرضه عمومی بدون شک به مخاطره خواهد افتاد. بنابراین تنها راه‌حل این است که تأمین نیاز صنایع استراتژیک مذکور از طریق ۹۰ تا ۹۵ درصد عرضه اختصاصی در بورس کالا و مابقی از طریق عرضه عمومی انجام پذیرد. بدین ترتیب کل تقاضای صنایع مذکور که در کشور قابل تولید است تأمین خواهد شد. در همین راستا فقط بشک‌سازان بتوانند از محل حداکثر ۱۰ درصد عرضه عمومی در بورس کالا نیازشان را تأمین کنند که چون مقدار تقاضا و عرضه عمومی متناسب می‌شود، قیمت کشف‌شده کاهش خواهد یافت.

راه‌حل مدبرانه چیست و دولت با چه روش‌هایی می‌تواند این فضا را کنترل کند؟ یکی از بهترین راه‌حل‌های کارشناسی که دولت به واسطه آن می‌تواند شرایط را بهبود بخشد، تسهیل عرضه اختصاصی فولاد مبارک است که بر اساس شناخت فنی و کارشناسی ۲۵ ساله این شرکت، نیاز مشتریان واقعی را تأمین می‌کند و تضمین می‌شود که تولیدکنندگان دست‌تبعیت کرده و اطلاعات شفاف و روشنی در اختیار تمام نهادهای نظارتی و عامه مردم گذاشته است؛ همین دلایل باعث شده از فولاد مبارک که انتظار برود که به عنوان تنها مرجع شفاف تأمین ورق فولادی تخت در کشور، کالای مورد نیاز تمام صنایع را، خصوصاً مشتریانی که به محصولات با کیفیت نیاز بیشتری دارند، تأمین باید بر اساس میانگین کشف‌شده قیمت‌های قبلی باشد.

بهر حال دغدغه تأمین پایدار مواد اولیه صنایع پایین‌دستی در حوزه فولاد همواره وجود داشته است. چگونه می‌توان این دغدغه را بر طرف کرد؟ همان‌طور که دانید تأمین مواد اولیه برای هر تولیدکننده‌ای چالش‌ها و دغدغه‌هایی ایجاد می‌کند که بر هیچ‌کس پوشیده نیست؛ ولی در حوزه محصولات فولادی جهت اطمینان خاطر تولیدکنندگان از تأمین پایدار مواد اولیه، نیاز است قراردادهای بلندمدتی منعقد شود و این مهم از طریق ترکیبی از عرضه عمومی و اختصاصی در بورس کالا قابلیت تحقق دارد.

شما چه بر نامه‌هایی برای تأمین ورق مورد نیاز صنایعی مانند خودروسازی، قطعه‌سازان و لوازم خانگی دارید؟ تقاضای ماهانه کلاف و ورق سرد ۸۸ هزار تن بوده که ۶۵ هزار تن از آن مربوط به تقاضای صنایع استراتژیک خودروسازی، قطعه‌سازی و لوازم خانگی است و تأمین نیاز این صنایع فقط با عرضه عمومی بدون شک به مخاطره خواهد افتاد. بنابراین تنها راه‌حل این است که تأمین نیاز صنایع استراتژیک مذکور از طریق ۹۰ تا ۹۵ درصد عرضه اختصاصی در بورس کالا و مابقی از طریق عرضه عمومی انجام پذیرد. بدین ترتیب کل تقاضای صنایع مذکور که در کشور قابل تولید است تأمین خواهد شد. در همین راستا فقط بشک‌سازان بتوانند از محل حداکثر ۱۰ درصد عرضه عمومی در بورس کالا نیازشان را تأمین کنند که چون مقدار تقاضا و عرضه عمومی متناسب می‌شود، قیمت کشف‌شده کاهش خواهد یافت.

راه‌حل مدبرانه چیست و دولت با چه روش‌هایی می‌تواند این فضا را کنترل کند؟ یکی از بهترین راه‌حل‌های کارشناسی که دولت به واسطه آن می‌تواند شرایط را بهبود بخشد، تسهیل عرضه اختصاصی فولاد مبارک است که بر اساس شناخت فنی و کارشناسی ۲۵ ساله این شرکت، نیاز مشتریان واقعی را تأمین می‌کند و تضمین می‌شود که تولیدکنندگان

از ابتدای راه‌اندازی بورس کالای کشور، شرکت فولاد مبارک همواره به صورت پیوسته و منظم، تنها شرکت عرضه‌کننده ورق‌های فولادی بوده است؛ در حالی که دیگر تولیدکنندگان ورق، تاکنون هیچ‌گونه عرضه‌ای در بورس کالا نداشته‌اند و پیگیری نهادهای نظارتی نیز منجر به عرضه آن‌ها نشده است

همان‌ماه، نظارت و کنترل بر موجودی انبارهای مستقر در استان‌ها، تسهیل در عرضه محصولات فولاد مبارک به میزان ۴۰ درصد ورق گرم و ۲۰ درصد ورق سرد در تالار معاملات بورس کالا و فروش بقیه تولیدات در چینگی و عدم ابطال معاملات. همچنین روش تعیین قیمت پایه در بورس کالا و سقف رقابت نیز باید اصلاح شود که بر این اساس، پیشنهاد می‌گردد قیمت پایه برابر با متوسط موزون قیمت کشف‌شده قبلی برای هر نماد در نظر گرفته شود و امکان رقابت تا سقف قیمت‌های جهانی بانرخ تسعیر ارز سنا (اسکناس) در نظر گرفته شود. با این روش نوسانات قیمت در عرضه‌های متوالی به حداقل می‌رسد و مشتریان به دلیل اطمینان از ثبات نسبی قیمت و دریافت کالا برای خرید از بورس کالا هجوم نمی‌آورند. از سوی دیگر، به علت نیاز گروه فولاد مبارک به ارز برای تأمین برخی تجهیزات و مواد اولیه از خارج کشور، لازم است صادرات حدود ۲۵ درصد مجموع محصولات گروه فولاد مبارک که مجاز باشد و مواع انجام صادرات این گروه تا این سقف برداشته شود؛ ضمن اینکه جهت تداوم تولید در شرکت‌های فولادساز از جمله فولاد مبارک که تأمین به‌موقع و کافی مواد اولیه مورد نیاز از جمله سنگ آهن و کربناتر لازم و ضروری است و باید معادن و کارخانجات تولیدی ملزم به تأمین به‌موقع و مداوم مواد اولیه برای شرکت‌های فولادی باشند. به هر روی، لازم است اجرای تصمیمات کمیته تخصصی تنظیم بازار مورخ ۹۹/۵/۱ به منظور بررسی کارشناسی دقیق تر به تأخیر افتد تا پس از اصلاح آن مجدداً ابلاغ گردد. نباید فراموش کرد که شرکت فولاد مبارک که برای توسعه و تأمین صنایع داخل کشور گام‌های مؤثری برداشته است؛ در نتیجه میزان واردات محصولات فولادی تخت طی چند سال گذشته از ۳ میلیون و ۲۷۸ هزار تن به ۵۰۸ هزار تن در سال ۹۸ رسید و ۸۶ درصد تنزل یافت. بدین ترتیب از یک طرف وابستگی صنایع فلزی به فولادسازان خارجی و دیگر کشورها کاهش یافت و از طرف دیگر موجبات اشتغال‌زایی و رونق تولید بیشتر در داخل کشور فراهم شد که البته در کنار آن می‌توان به جلوگیری از خروج میلیاردها دلار از کشور نیز اشاره کرد. ضمن اینکه مشتریان فولاد مبارک که در ۱۲ زمینه مختلف فعالیت می‌کنند که یکی از آن‌ها مربوط به صنایع تکمیلی و نوردکاران است. فولاد مبارک با رویکرد توسعه زنجیره پایین‌دستی و در جهت حمایت از بازار داخل، کالای مورد نیاز و خسوراک خطوط تولیدی شرکت‌های فولادی را تأمین کرد تا از یک سو در شرکت‌های مذکور تولید و اشتغال تداوم یابد و از سوی دیگر محصولات فولادی تخت تولیدشده در آن شرکت‌ها به بازار عرضه گردد.

اخبار فولاد

پیام تبریک مدیر عامل فولاد مبارک به مناسبت انتخاب وزیر صمت

حمیدرضا عظیمیان، مدیر عامل فولاد مبارک که طی پیامی انتخاب علیرضا رزم حسینی به عنوان وزیر صنعت، معدن و تجارت را تبریک گفت.

در متن این پیام آمده است: جناب آقای رزم حسینی وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت نبرد تمام عیار ایران اسلامی در جبهه صنعت و اقتصاد، تدبیر و تجربه مدیرانی زنده را می‌طلبد تا همچنان این سرزمین پر گوهر از این دوران تاریخی نیز به سلامت عبور نموده و سرفراز بماند.

بدون شک تجارب ارزنده و دانش شما، نیاز امروز مجموعه صنعت کشور است که امید داریم همچون مسئولیت‌های قبلی پرچمدار افتخارات بزرگی برای کشور باشید.

حضور یکی از هم‌زمان و نزدیکان سردار بزرگ ایران شهید سپهبد سلیمانی در مجموعه صمت در شرايطی که در سخت‌ترین دوران جنگ اقتصادی انقلاب با دشمنان آن قرار داریم، نوید جریان مقاومت و حرکتی جهادی برای رفع مشکلات را میدهد که در سایه منویات مقام معظم رهبری محقق خواهد شد.

اینجانب به نمایندگی از خانواده بزرگ فولاد مبارک که ضمن اطمینان به حضرت تعالی برای همکاری همه‌جانبه مدیران و کارکنان این شرکت برای تحقق سیاست‌های پیش رو، حسن انتخاب دولت محترم و حسن اعتماد مجلس شورای اسلامی را به شما و خانواده بزرگ صنعت، معدن و تجارت ایران اسلامی تبریک عرض نموده، توفیق و بهره‌وری برای شما و همکارانتان از خداوند منان طلب می‌نمایم.

حمیدرضا عظیمیان مدیر عامل فولاد مبارک

هلدینگ فولاد متیل درختی بارور و توهمند است

در آستانه بیست و نهمین سالروز تأسیس هلدینگ فولاد متیل، مجتبی مهدیان مدیر عامل این گروه ضمن گرامیداشت یاد و خاطره حماسه آفرینان دوران دفاع مقدس گفت: امروز یادآور بهار نستین اندیشه تأسیس نهادی است که رسالت اصلی آن، علاوه بر رونق بخشیدن به صنعت کشور، ارائه خدمات مطلوب به خانواده بزرگ فولاد ایران از برزمن است. وی با تأکید بر اینکه این نهاد ارزش آفرین در سال ۱۳۷۰ با حمایت فولاد مبارک که جان گرفت، ادامه داد: هلدینگ فولاد متیل اکنون به درختی بارور و توهمند تبدیل شده است که بیش از هر زمان می‌توان به ثمر بخشی آن امید داشت. مهدیان ضمن ابراز خرسندی از دستاوردها و تلاش‌های این هلدینگ اظهار داشت: متیل با بهره‌گیری از دانش و تجربه نیروهای مسئولیت‌پذیر و توانمند، علاوه بر خدمات‌رسانی به جامعه هدف، در تأمین نیاز بنگاه‌های تولیدی، مدیریت ثروت و بازار سرمایه در بخش‌های مهم و تأثیرگذار صنعت و همچنین با حمایت از کسب و کارهای کوچک و متوسط و جلوگیری از تأثیر سوء نوسانات بازار به خوبی ایفای نقش کرده و همچنان با امید به افق روشن و امیدبخش گام برمی‌دارد. وی از تلاش همه همکارانی که در این برای اعتلای فولاد متیل همت گماشتند، قدردانی کرد و گفت: امروز امانت‌دار دستاوردهای عزیزانی هستیم که تلاش کردند به تعهدات خود به صنعت فولاد کشور و سایر ذی‌نفعان جامعه عمل بپوشانند.